

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารัฐธรรมนูญของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2453 ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และรัฐธรรมนูญของไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2550) โดยมีการศึกษาทางด้านเนื้อหาสาระสำคัญ ตลอดจนปัจจัยและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการร่าง การประกาศใช้ และการยกเลิกรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ผลการวิจัยสรุปได้ว่ารัฐธรรมนูญในช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ประเทศซึ่งปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ รัฐธรรมนูญเป็นเพียงรูปแบบที่รับมาจากตะวันตก การรับมาจึงยังเป็นเพียงการทดลองกับบางส่วนของระบอบการเมืองการปกครองที่เป็นอยู่ อย่างไรก็ตามในปีพ.ศ. 2475 ได้มีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปสู่ระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรจึงได้ถูกนำมาประกาศและบังคับใช้อย่างจริงจัง แต่รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับมีระยะเวลาใช้เพียงสั้น ๆ มีการยกเลิกและประกาศใช้ฉบับแล้วฉบับเล่าจนถึงฉบับปัจจุบันเป็นฉบับที่ 18 ก็ตาม ซึ่งจากการศึกษารัฐธรรมนูญทั้ง 18 ฉบับ พบว่าสาเหตุของความไม่มั่นคงของรัฐธรรมนูญนั้นมาจากปัจจัยต่าง ๆ คือ

1. การยึดอำนาจ ที่มาจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ ประการแรก คือ การต่อสู้ช่วงชิงอำนาจระหว่างกลุ่มชนชั้นนำ หรือการความแตกแยกภายในกลุ่มชนชั้นนำ และประการที่สองการยึดอำนาจที่มาจากความต้องการยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับที่เป็นปัญหาต่อการใช้อำนาจโดยตรง ซึ่งทั้งสองประการนำมาซึ่งการยึดอำนาจการปกครอง ล้มเลิกรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้อยู่ พร้อมกับมีรัฐธรรมนูญใหม่ (ชั่วคราว) ประกาศใช้แทน
2. เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดให้มีร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
3. การเรียกร้องของกลุ่มพลังประชาธิปไตย ที่มาจากความไม่พอใจการบริหารประเทศของรัฐบาล ปัญหาเศรษฐกิจสังคม ร่วมกับการผลักดันในรัฐสภา
4. การผลักดันในรัฐสภา ที่มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
5. ความไม่สมบูรณ์ของตัวรัฐธรรมนูญเอง

The purpose of this study was to investigate Thailand's Constitutions under political upheavals between 2453 and 2550 B.E. The study was focused on factors and situations which affected on a draft, promulgation, and dissolution of the Constitutions.

Study results were indicated that before 2475 B.E., Thailand was governed by a Monarchy. An imported constitution from the West was partially introduced to the Monarchy. However, in 2475 B.E., there was a political system revolution in Thailand, from the Monarchy to the Monarchy under the Constitution. Since then, Thailand promulgated a written Constitution for 18 times. However, in general, it was survived for a short period of time. It was dissolved by (1) a coup d'état, (2) a requirement by the law, (3) a demonstration of interest groups, (4) a member of parliament, and (5) its defection.